

PALÁST

„Az Úr mindazok szíven kopogtat, akik részt vesznek a misén, bármilyen körülmények között éljen is, bármilyen életkorban, élethelyzetben legyen is valaki.” (Ferenc pápa)

Előcsarnok – megtisztulás

A templomba belépve először is tudatosítom, hol vagyok: Istennek szentelt, lefoglalt térben és időben, mely csak az övé. Ezért a templomkapu akár télen, akár nyáron nem elsősorban „hőmérsékletszabályzó”, hanem lelki jelentése van: a külső világból, az Istentől távoli régiókból érkező kapuval kizárom azt, ami nem Istenhez tartozik, s rálépek a Krisztus-követés belső útjára, mely az előcsarnokból a templomhajón át a szentélybe vezet, így tudatosítom emberi életem végső reménységét: a végtelen Istennel szeretnék egyesülni. Aki tehát átlépi a templomkapu küszöbét, öntudatlanul is belép a misztériumba: a halálból az életbe, a bűnből az irgalomba. Mert a templom ajtaja magát Jézust jelenti, aki önmagát ajtónak nevezi (Jn 10,7-9), de ő az út is, aki a szentélybe, az isteni életbe vezet, sőt maga a cél is, hiszen a szentáldozásban titokzatos egyesülés jön létre közte és köztem. Egyszóval ő a kezdet és a vég, az alfa és az omega (Jel 1,8).

Így lépek tehát az előcsarnokba, mely a megtisztulás helye. Már az ókori templomoknak is szerves része volt az udvar (atrium), majd a kereszténység fejlődésével a karzat alatti rész a hittanulóké és a nyilvános bűnbánatot tartóké lett, akiket a szentmisén az evangélium felolvasása után a pap vagy a püspök távozásra szólított fel. Amikor – akár hazánkban, akár másutt – tíz falunak még csak egy temploma volt, a híveknek nyilvánvalóan hosszú utat kellett megtenniük, amíg eljutottak egy-egy szent helyre, ezért a megtisztulásnak gyakorlati jelentősége is volt: a templomba érkezők a szó szoros értelmében lemosták lábukról az út porát, megtisztították kezüket. Ezt a célt szolgálták az előcsarnokban található vízmedencék vagy köedények, a mai szenteltvíztartók elődei. Ahogy egyre több templom kezdett épülni, e fizikai megtisztulás jelentősége úgy adta át helyét a lelki értelemben vett tisztulásnak, s vették át a szenteltvíztartók a köedények szere-

pét. Minden alkalommal, amikor a templomba lépünk, a keresztiségünkben kapott megtisztulás ajándékára emlékezünk, ezért tudatosan kell a szentelt vízzel keresztet vetnünk, hiszen a víz és a Szentlélek által elnyertük bűneink bocsánatát és újjászülettünk az istengyermeki életre. A fülgyónás elterjedésével a gyóntatószékek is az előcsarnokba kerültek – nem véletlenül. Ezzel is szeretné kifejezni az egyház, hogy a bűnbánat szentsége a Krisztussal való igazi egyesüléshez vezet. Mindezek miatt a templom előcsarnoka a skolasztikus teológia fogalmai szerint megfelel a *via purificationis*nak, vagyis az Istenhez vezető utunk első állomása a megtisztulás útja. Ezért valahányszor meghintjük magunkat szentelt vízzel a templom előcsarnokában, bűnbánó lélekkel, imádságos szívvel mondjuk Dávid király fohászát: „*Hints meg engem, Uram, és megtisztulok, moss meg, és fehérebb leszek a hónál*” (50. zsoltár). A szentmise alatt azonban ne maradjunk a karzat alatt, hiszen mi már „*választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul lefoglalt nép*” (1Pét 2,9) vagyunk, ezért helyünk az istentisztelet alatt a templomhajóban van.

A szentmise bevezető, bűnbánati része párhuzamba állítható az előcsarnokkal. Amint ugyanis fokozatosság figyelhető meg a templom szerkezetében és szimbolikájában, amint külsőleg-belsőleg megtisztulva tudunk csak belépni a hajóba, ugyanígy van szükségünk arra, hogy a szentmisében Isten igéjének meghallgatása előtt az ő irgalmasságát és a megtérés kegyelmét kérjük. Ezért fontos már az előcsarnokban csendre hangolódunk, s ezért elengedhetetlen a szentmise bűnbánati részében a lelkiismeretvizsgálat csöndje. Így az előcsarnokban, valamint a szentmise kezdetén lélekben az evangéliumi várossal azonosulhatunk: „*Istenem, légy irgalmas hozzám, bűnőshöz*” (Lk 18,13).

Zoltán atya

„A Krisztusba való beépülés, amit a kereszttség valósított meg, állandóan megújul és erősödik az Eucharisztikus áldozatban való részesedés által, főként ha a szentáldozásban ez a részesedés teljes. Elmondhatjuk, hogy nemcsak *mi vesszük magunkhoz Krisztust*, hanem *Krisztus is magához vesz mindegyikünket*. A szentáldozásban titokzatos módon megvalósul Krisztus és a tanítvány 'egymásban léte': „*Maradjatok meg bennem és én tibennetek*” (Jn 15,4). A széthúzás csírájával – melyek a mindennapos tapasztalat szerint nagyon jelen vannak az emberiségben a bűn miatt – szemben áll Krisztus testének *egységesítő ereje*. Az Eucharisztia éppen ezért, miközben építi az Egyházat, közösséget teremt az emberek között.” (II. János Pál: *Ecclesia de Eucharistia* 22., 24.)

A SZENTMISE (VII. RÉSZ)- A SZENTBESZÉD

Ez az írás azt a célt szolgálja, hogy segítsünk mindenkit a szentmisén és egyéb liturgikus alkalmakon való elmélyült, tudatos és tevékeny részvételre. Sokan Istent kereső lélekkel jönnek a templomba, és már kész liturgiát tapasztalnak. Talán sokan nem tudják, mit miért tesznek, pedig mindennek tartalma van. Vannak gesztusaink, amelyek automatikusak, vagy amelyeket utánóznak anélkül, hogy a mélyebb jelentését ismernék. Ezek megismeréséhez szeretnénk segítséget nyújtani.

Már a zsidóknál is a szent olvasmányok után azoknak magyarázata következett. Így tettek a keresztények is, és ezért szabály ma is, hogy a szentbeszédnek az evangéliumhoz kell csatlakoznia, és ha lehet a misében kell történnie. A szentmise teljességéhez hozzátartozik, hogy hallgassuk meg a prédikációban az Egyház által minket tanító Istent. Ha pedig elfogadható okból nem lehetünk jelen a szentbeszédnél, akkor olvassunk a vasárnap folyamán valamely vallásos könyvből. De ne legyen vasárnapunk szentbeszéd hallgatása vagy szent olvasmány nélkül.

Szentbeszédet a pap csak vásár- és ünnepnapon vagy valami rendkívüli alkalommal mond. A hívek ülve hallgatják. A szentbeszéd végén, ha a pap Laudetur Jesus Christus-szal fejezi be, a hívek válasza: **In aeternum. Amen.**

(Dicsértessék a Jézus Krisztus – Mindörökké. Amen.)

Prédikáció vagy homília? Közeli fogalmakról van szó, de azért nem cserélendő össze a két elnevezés. A prédikáció tágabb: minden homília prédikáció, de nem minden prédi-

káció homília. Prédikációnak nevezzük mindazt a szabadon elmondott szentbeszédet, mely valamilyen istentiszteleti cselekmény keretében hangzik el; egyházi megbízással rendelkező személy mondja (rendszerint püspök, pap vagy diakonus); célja a hitigazságok megismertetése, elmélyítése, továbbá buzdítás az erkölcsös, tevékeny keresztény életre.

A homília szent szövegek magyarázatát jelenti elsősorban. Régen az volt a formája, hogy püspök vagy a lektor (felolvasó szolgálattevő) versről versre olvasta a Szentírás megfelelő részét, s a homíliát mondó püspök általában

minden elhangzott vershez vagy egy-két vershez mindjárt rövid magyarázatot fűzött, s aztán folytatódott az olvasás. A jelenlévők esetleg kérdéseket is tehettek fel a homília közben.

Később tágabb értelmet kapott a homília elnevezés. Ma különösen a szentmise, szentség-kiszolgáltatások, egyéb szent cselekmények során előforduló

úgynevezett "igeliturgiák" szerves része. Elsősorban a felolvasásra kerülő szentírási szövegek magyarázata, de mondható homília pl. a szentmise állandó részeihez kapcsolódóan is. Olyan szentbeszéd, prédikáció tehát a homília, amely az adott liturgikus cselekményben elhangzó szöveghez kapcsolódik.

Előfordulhat viszont, hogy valaki pl. évközi vasárnapok során sorozatbeszédet mond a tízparancsolatról, a szentségekről, a katekizmus fejezeteiről, vagy a napi szentről mond dicsőítő beszédet stb. Ezek prédikációk, de nem homíliák, mivel nem kapcsolódnak szorosan az elhangzó szövegekhez.

Összeállította: Szűcs Tamás

SZÁMOMRA AZ EUCHARISZTIA ...

Az Oltáriszentség folyamatosan megjeleníti számomra Krisztus végtelen egyszerűségét, odaadottságát és hűségét irántam; egyszerűségét, hogy kenyérben és borban van jelen; odaadottságát és hűségét, hogy mindennap kész arra, hogy találkozzon velem, kitart mellettem minden áron.

Számomra az Eucharisztia előtt történő ima: csend, amelyben együtt lehetek Azzal, aki szeret engem és akit vágyok viszontszeretni, és átélhetem az együttlét örömét. Hangos zakatolás bennem, leperreg, ami aznap vagy előzőleg történt - és letehetem Elé, - tudom, hogy Ő elrendezi bennem - bár ez időnként hosszú időbe kerül Neki. Csendes, kitartó könyörgés, hogy erőt kapjak, és megtartsam, amit fogadalommal ígértem. Csendes, kitartó könyörgés, hogy erőt nyerjek a feladataimhoz, hogy képes legyek türelemmel, megértéssel szemlélni és átélni a helyzeteket, hogy lassan-lassan tanuljam Krisztustól, mit jelent ez: „Szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket!”

Hedvig nővér

Ima áldozás előtt

Mindenható Isten,
a mi Urunk, Jézus Krisztus Atyja,
kérünk téged,
áldással fogadjuk ezt a szent misztériumot;

ne legyen senki számára ítélet!

Mindazokat, akik részesülnek

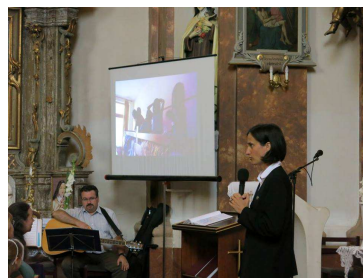
e szent misztériumból,

tedd méltóvá Krisztus testére és vérére,

Mindenható Úr, Istenünk!

(Ókeresztény ima)

ISKOLATÁSKÁK MEGÁLDÁSA ÉS A NYÁRI PLÉBÁNIAI BESZÁMOLÓK

Keresse honlapunkat: www.makobelvaros.hu

LEGENDA

Páli Szent Vince áldozópap „a szegények atyja” Ünnepe: szeptember 27.

Vince 1581. április 24-én született Dél-Franciaországban. Szülei szegény földművesek voltak. Tanítatását egy jótevőjük vállalta. Dax városban, a ferencesekhez járt, később egyházjogot és teológiát tanult a spanyol Zaragozában, majd Toulouse egyetemén. Tizenkilenc éves korában szentelték pappá 1600 szeptemberében. Egy hajútján török kalózok fogságába esett, akik Tuniszban eladták rabszolgának. Egy hitehagyott egykori ferences szerzetes vette meg, akit aztán sikerült visszatérítenie a keresztény hitre. Közösen szöktek vissza Franciaországba.

1610-ben IV. Henrik király első felesége, Valois Margit házi káplánja lett. Nem sokkal később megismerkedett Pierre de Bérulle-lel, aki hamarosan megalapította az oratoriánusok francia ágát, és aki Vince lelki vezetője lett. Megismerte a vidéki lakosság vallási tudatlanságát és elhanyagottságát, és kiváló lelkipásztornak bizonyult, hívei szolgálatának szentelte magát.

A következő év őszén Bérulle kérésére nevelői állást vállalt Philippe-Emmanuel de Gondi gróf családjában, aki a királyi gályák parancsnoka volt. A család szerette Vincét, ő 1617-ben mégis lemondott nevelői munkájáról, és elvállalta a lyoni egyházmegyében lévő Chatillon-les-Dombes nevű plébánia vezetését. Itt alapította az első „szeretettestvérületet”, amelynek feladata a szegény betegek gondozása lett. 1625-ben aztán szerzetesrendet alapított, mely a szegény falusi nép oktatását tűzte ki célul népmissziók indításával, valamint a papság mélyreható képzettségét. A társaság anyaháza a párizsi Szent Lázár-kolostor lett. Innen származik a társaság népies elnevezése: lazariszták. 1643-tól külföldön is egymás után alakultak a házaik: Algírban, Tuniszban és Madagaszkárban is sikerült Vincé-

nek missziós állomásokat szerveznie.

A női közösség alapításában, szintén 1643-ban, A rend a Szeretet Leányai nevet kapta (ismertebb nevük: irgalmas nővérek). A szerzetesrendek körül további intézmények is létrejöttek, melyek felkarolták a szegényeket, az elhagyatottakat és a betegeket, és foglalkoztak a gályarabokkal és az árva gyermekekkel is. Ez utóbbi tevékenység különösen is fontos volt a harmincéves háború (1618–48) idején.

Nagy munkabírási jellemezte, prédikált, írt – csupán leveleinek száma 30 ezerre tehető –, a legmagasabb politikai körök tanácsadója volt, imádkozott, virrasztott, és már életében szentként tisztelték.

Érvényesek reá másoknak mondott szavai: „Nem kell kapkodással megelőzni a Gondviselést, de amint utat nyit előttünk, az ember már nem lépkedhet, hanem futnia kell!”, „Szeressük Istent, de a két kezünk munkája és arcunk veritéke árán!” „Én soha nem gondoltam, hogy nagy dolgokat viszek végbe, hanem egyszerűen tettem, amit tennem kellett.”

Páli Szent Vince 1660. szeptember 27-én halt meg Párizsban, rendje központi templomában nyugszik. 1729-ben boldoggá, 1737-ben pedig szentté avatták. 1885-ben XIII. Leó pápa az egész világ minden karitászegyesületének pártfogójává nyilvánította.

Ima: *Istenünk, te a szegények gondozására és a papság képzésére apostoli erényekkel töltötted el Páli Szent Vince áldozópapot. Adj nekünk is lelki buzgóságot, hogy szeressük, amit szeretett, és tettekre váltsuk, amit tanított. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen*

(Forrás: Diós István: A szentek élete, Magyar katolikus lexikon)

Szalaiiné Bálint Rózsa

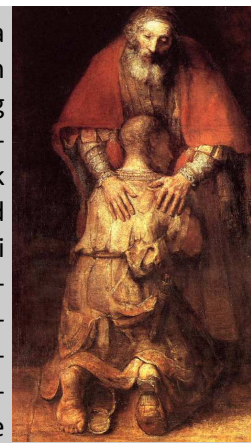
A Szentírás Vasárnapja

A II. Vatikáni Zsinat rendelkezései szerint a Biblia védőszentjének, Szent Jeromosnak az ünnepéhez, szeptember 30-ához legközelebb eső vasárnapon ünnepli az egyház Szentírás vasárnapját.

Bár a Szentírást az Egyház mindig is kiemelten tisztelte, ezen a napon a katolikus közösségek a templomokban kiemelt helyre teszik a Bibliát, és hálát adnak Istennek azért, hogy a szent könyvnek köszönhetően **megismerhetik a Teremtő elképzeléseit és akaratát, a helyes erkölcsi értékeket és alapelveket, eligazítást és erőt meríthetnek belőle életük egész folyamán, és bizonyosságot arról, hogy az ember öröklétre kapott meghívást.** (Forrás: <http://www.ktp.hu>)

Az én életemben biztosan különleges helyen van a BIBLIA, hiszen szakdolgozatom (zsoltárok), TDK-dolgozatom (a szeretet himnusza) készült a Szentírás alapján. Mindig na-

gyon szerettem tanítani ezt a témát a gimnázium 9. osztályában, mert olyan egyszerű történeteket ismertünk meg belőle, amikre a hétköznapi életünkben másképp reagálnánk. Gondoljunk csak a tékozló fiú történetére! Mind az ószövetségi, mind az újszövetségi írássok sok művészt meghihlettek – sokan ismerjük a *József és a színes szélesvásznú álomkabát* c. Webber-musicalt a Madách Színház előadásában. Illetve a tékozló fiú története meghihlette Rembrandt is: leghíresebb *A tékozló fiú visszatérése* c. képe Szentpéterváron az Ermitázsban látható a hárommillió gyűjtemény egyik gyöngyszemeként.

Mészáros Ildikó

Őszi néphagyományok

Szent Vendel napja – október 20.

A legenda szerint Vendel egy 7. századi ír királyfi volt, aki Rómába zarándokolt, ahol remetéskedett, majd egy birtokoshoz szegődött és annak a nyáját őrizte. Ez a legenda adott alapot arra, hogy a jószágtartó gazdák és a pásztorok védőszentjüként tiszteljék. Szobrain pásztorokként ábrázolják, lábánál kutyával és báránnyal. Ha állatvész ütött ki, azt mondták: Vendel viszi az állatokat. Ezen a napon nem fogták be a jószágot és vásárra sem hajtották. Elsősorban a Dunántúlon és a Jászságban tisztelték Szent Vendelt. A juhtartó gazdák pásztorokat tömörítő vallási egyesületeket, ún. Vendel-társulatokat hoztak létre. Csallóközben is a pásztorok ünnepe volt, ott dudaszó mellett mulatoztak Vendel napján.

Szüret

A szüret a parasztgazdaságokban kölcsönös segítséggel végzett *társasmunka*, a városi szőlő-monokultúrás gazdaságban általában *bérmunka*, a 19. század közepe előtt a földesúri szőlőkben főként *robotmunka*. A *ki-sebb szőlőkben* a család ma is meghívott segítőkkel szüretel. A házigazda, a tulajdonos vendégül látja a szüretelőket étellel-itallal, a szőlőből, mustból kóstolót vihetnek haza. Bortermő vidékeken nagyobb szabású mulatságokat, szüreti felvonulásokat rendeztek. A 16-17. században a szüret idejére a törvénykezést is beszüntették. A 19-20. század fordulóján a szüreti felvonulásokat, akár csak az aratásiakat, miniszteri rendelettel egységesítették. A szüreti szokások a szőlőszedés utolsó napjához, a végzés-

hez kapcsolódtak: az uraság megkötözése; szüreti koszorú elkészítése; a koszorúvivők leöntése vízzel; az uraság köszöntése verses rigmusokkal; a legjobb szedők megajándékozása pl. kendőkkel; végzéstánc; mulatság. [...] A szüret időpontja a 18-19. században valamilyen jeles naphoz kötődött. Szent Mihálytól (szeptember 29.) Simon-Júdás (október 28.) napjáig. Az Alföld több vidékén Szent Mihály napkor kezdték a szüretet. A Dunántúl nagy részén és Erdélyben Terézia (október 15.), a Balaton és Kőszeg vidékén Orsolya (október 21.), Tokaj-Hegyalján Simon-Júdás (október 28.) napján.

Kukoricafosztás

A kukoricafosztás őszi társasmunka. A betakarítás után a kukoricacsöveket a házaknál rokonok, szomszédok, ismerősök segítségével megfosztják a levelétől. Elnevezése vidékenként változó volt, nevezték tengerihántónak, a nyelvterület keleti részén máléfejtőnek, a székelyeknél bontónak. A résztvevőket általában meghívták, de például a Bácskában a kapura tűzött zöld gally jelezte, hogy abban a házban kukoricafosztás lesz. Mint minden kalákás munkát, ezt is viszonozták. Munkavégzés közben beszélgettek az emberek – ld. Arany János: Tengeri-hántás, a munka befejezésekor (de néha közben is) táncoltak, áldomást ittak.

(Forrás: Tátrai Zsuzsanna - Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások)

Mészáros Ildikó

MAKÓI PÁSZKA - GÖRÖGKATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

Máriapócs – Görögkatolikuságunk középpontja

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye déli részén, a Nyírségben fekszik. Pócs hírnevét az 1696-ban templomában könnyező Szűz Mária ikon hozta meg. Azóta vonzza a zarándokokat, akik a lelki és a testi gyógyulás reményében keresik fel ezt a szent helyet.

2003-ban Máriapócs, Magyarország legismertebb kegyhelyeként, felvételt nyert az Európai Máriás Hálózatba, mint az a hely, ahol Mária könnyei bűnbánatot ébresztenek, könnyeket fakasztanak, és megtérést eredményeznek.

A kegyképet 1676-ban a máriapócsi bíró készítette fogadalomból és hálából, a török rabságából történt szabadulásának emlékére, amit nem tudott kifizetni, így egy tehetősebb polgár vásárolta meg és ajándékozta a templomnak.

1696. november 4-én (vasárnap), miközben a Szent Liturgiát végezték, Eöry Mihály pócsi földműves arra lett figyelmes, hogy az Istenszülő-ikon mindkét szeméből bőségesen folynak a könnyek. Ez két hétig tartott, majd kisebb megszakításokkal egészen december 8-ig. A korabeli feljegyzések szerint a könnyezés utolsó napján olyan hideg volt, hogy a kehelyben a bor és a víz megfagyott, de Mária könnyei ekkor is bőségesen hullottak.

Az esemény híre hamarosan eljutott Bécsbe. I. Lipót (felesége kívánságára) elrendelte, hogy a könnyező képet szállítsák a császári városba. 1697. március 1-jén 150 lovas katona sortüze mellett levették az ikonosztázióról. Július 4-én érkezett meg Bécsbe, körmenetekkel vitték egyik virágdíszbe öltözött templomból a másikba. Közben Európa a török elleni ütközetre készült. A kegyképnek a Szent István vértanúról elnevezett dómba történő elhelyezése napján, 1697. szeptember 11-én Jenő herceg Zentánál döntő vereséget mért a törökökre. Lipót császár Pócsnak adott bullájában maga is tanúsítja, hogy Európa keresztény népeit a pócsi Mária csodatevő erejébe vetett hit készítette imára, és a bécsiek ennek tulajdonították a győzelmet. A pócsi fatemplomban a Mária-ikon helyére egy másolat került. Az eredeti kép, ezután már nem könnyezett.

Pócson **1715. augusztus 1-jén** a paróchus a reggeli istentiszteletet végezte, amikor a kántor észrevette a kép könnyezését. Az augusztus 1-jén, 2-án és 5-én több órán át tartó könnyezést sok százan látták.

A máriapócsi kegykép harmadik könnyezése **1905. december 3-án** kezdődött. A kegykép őre zarándokokat vezetett a templomba, amikor észrevette a könnyeket Mária arcán. A könnyezés tényét egyházi és világi vegyesbizottság ellenőrizte, s megállapította valódiságát.

A szomszédos Kálló település plébánosa beszélt el egy esetet, mely a második könnyezés után történt, amikor is egy haladókló gyermeket emelt a kegyképhez, aki ekkor meggyógyult. A hálás édesanya egy értékes ékszert ajándékozott Máriának, ezzel megnyitva az adományozók hosszú-hosszú sorát.

Máriapócs rövid történetében olvassuk a következő esetet is. A 10 éves Borbálát, aki 7 éves korától mankón járt 1858. szeptember 12-én hozzáérintették a kegyképhez és meggyógyult. A templomból már saját lábain ment ki. Mankója a kegytemplom

falán látható.

A falon egy pár bilincs is látható. A 19. sz. közepe táján gylkosság történt a szomszéd községben. A körülmények és a nyomok mind arra utaltak, hogy egy bizonyos ottani ember a tettes, aki egyébként ártatlan volt. Halálra is ítélték. Utolsó kívánsága az volt, hogy még egyszer elmeheessen Pócsra imádkozni. Megfelelő őrizettel el is vitték, s amikor belépett a templomba, a bilincsek lehullottak róla. Ez bizonyította ártatlanságát, s ez mentette meg az életét.

Különös történetük van a pócsi méheknek is. Szintén a 19. században történt, hogy egy szomszédos település lakója, Bangó András sokat szenvedett a lábát sújtó közsvénybántalmak miatt. Mankó nélkül járni sem tudott már. Szomszédjának biztatására szekérre ült, és elment Pócsra, hátha ő is gyógyulást talál. Útközben azon töprengett, hogy ha netán meggyógyulna, ugyan mit is adna hálából? Mivel nagy méhész volt elhatározta, hogy egy család méhet ajándékozzon a templomnak. A templomba érve imádkozott, s érezte, hogy már nem fáj a lába. Megpróbált ráállni, s miután ez is sikerült, örömeiben, hogy meggyógyult, már gyalog ment haza. Hazafelé azonban eszébe jutott, ugyan mit is kezdenének Pócsban a templomban egy kas méhvel, s addig gyözködte magát, míg elhatározta jobb, ha a méhek otthon maradnak. Hazaérve első dolga volt megnézni a méheket. Meglepődött, amikor meglátta, hogy az elígért méhek kirepülnek, és Pócsnak vették az irányt. 1834-ben földrengés volt a környéken, s ekkor a templom északi és déli oldalhajójának a falán nagy repedés támadt. A méhek az északi oldalon lévő repedésbe szálltak be, s azóta is ott élnek anélkül, hogy bármilyen gondozásban részesülnének. Ősszel hamarabb húzódnak vissza, tavasszal később kezdik a munkát, mint a többi méh, valószínűleg a hideg falak miatt. Izgalmas a történetben az, hogy a déli, melegebb falon is megvolt ugyanaz a földrengés okozta repedés, mégis az északi falban vettek lakást, amelynek a másik oldalán belül a kegykép függ, holott a méhek a melegebb helyet szeretik.

A Pócsi Mária képe évszázadok óta betölti hivatását, hogy a búcsúkra érkező megfáradt, fájdalommal megterhelt, szívében sok szomorúságot hordozó embereket megvigasztalja. Pillantása gyógyít, könnyei új reményt ébresztenek. A vigasztalás szentélye a pócsi kegytemplom.

ÖRKÉNY ISTVÁN: AZ ÉLET ÉRTELME

„Ha sok cseresznyepaprikát madzagra fűzünk, abból lesz a paprikakoszorú. Ha viszont nem fűzük fel őket, nem lesz belőlük koszorú. Pedig a paprika ugyanannyi, éppoly piros, éppoly erős. De mégse koszorú. Csak a madzag tenné? Nem a madzag teszi. Az a madzag, mint tudjuk, mellékes, harmadrangú valami. Hát akkor mi? Aki ezen elgondolkozik, s ügyel rá, hogy gondolatai ne kalandozzanak össze-vissza, hanem helyes irányban haladjanak, nagy igazságoknak jöhet a nyomára.”

Keresztek nyomába eredtek Makón

A város fészületeit fedezték fel kerékpárral azok, akik részt vettek a makói Szent István Király Plébánia és a Szirbik Miklós Egyesület

augusztus végi alkalmán. A kulturális-helyismereti program orgonakoncerttel zárult a belvárosi katolikus templomban.

Sport és kultúra sajátos elegyét kínálták a szervezők augusztus 30-án, kora este Makón. A bicajozni szerető lokálpatrióták ezúttal a város fészületeihez látogattak Forgó Géza történész vezetésével. – A korábbi esztendőben a település különböző felekezeti templomait és temetőit felfedeztük fel két keréken. Nyilvánvalóvá vált, hogy a helyiek szívesen kapcsolják össze az ismeretszerzést egy kis testedzéssel – tájékoztatott az ötletgazda Szirbik Miklós Egyesület elnöke.

Ezúttal Makó fészületei kerültek górcső alá, a mintegy negyven résztvevő négy, helyi vallásos tárgyi emlékre csodálkozhatott rá. – Elmegyünk mellettük, de nem ismerjük a történetüket. Régen, ha az emberek elhaladtak előttük vagy egy templom előtt, akkor megálltak és keresztet vetettek. Ez ma nagyon hiányzik – indokolta Pálfi Zoltán plébános a tematikaválasztást.

Az élménykerékpárosok az Ószegedi úton kezdték meg felfedező útjukat. – 1855-ben szépapám, Bálint Ferenc állíttatta ezt a keresztet. Az 1700-as években dúló pestisjárvány halottait temették erre a területre és itt állt a Szent Rozália kápolna is. Ennek

elpusztulása után egy fakereszt került ide, majd ennek a helyére a most látható – tudtuk meg Tamási Aladártól, aki bizakodóan számolt be arról, hogy a közeljövőben egy pályázatnak köszönhetően megújulhat ez a szép emlék.

A túra következő állomása Makó legrégebbi épülete, a Kálvária kápolna volt. – 1869-ben magán adakozásból épült az előtte álló három fészület, amelyek Nagypéntek eseményeire utalnak – tájékoztatott Pálfi atya, aki ezután az újvárosi katolikus templom kertjében álló keresztet vezette az érdeklődőket. – Vörös márványból készült egy végrendelet alapján. Egy villámcsapás később ledöntötte, de Gajdos Dezső bácsi megjavította és újra felállították – avatott be a plébános úr.

A különleges program utolsó felfedezése a görögkatolikus templom tornyán lévő, háromágú arany kereszté volt. – Ennek az alsó ága kisse ferde, ami azt jelképezi, hogy Jézus mellett a jobb lator felfelé üdvözült, míg a bal nem tette meg ezt a lépést – hívta fel a figyelmet Biró István parókus atya.

A helyismereti kerékpározás a Szent István Király templomban fejeződött be. Itt a pihenés mellett lelkileg is feltölthettek a résztvevők egy remek orgonakoncerten, melyet Nagy Péter, a Szegedi Dóm orgonistája adott.

Szabó Anita

Keresse honlapunkat: www.makoujvaros.hu

SZENT NEKTÁRIOSZ ÉS AZ ISTENSZÜLŐ

Egyszerű, istenfélő szülők gyermekeként született. Egyetlen vágya az volt, hogy életét teljesen Isten és a felebarát szolgálatának szentelhesse.

A szerzetes és később püspök alázatossága némely emberekben irigységet váltott ki, olyannyira, hogy hamis pletykákkal bevádolták, ezért megfosztotta püspöki székétől és kiutasították Egyiptomból, ahol élt. Athénben telepedett le. A Szent mindezt némán viselte. Amikor világossá vált, hogy rágalmasz és hazug pletykák áldozata lett, egy messihi provinciális helyen prédikátorként alkalmazták, majd iskolaigazgató lett.

Szent Nektáriosz azonban csak arra vágyott, hogy monostort alapítson, ahol eltölthetné életének hátralevő részét. Egina szigetén megvett egy ősrégi monostort templommal együtt. Olyan lelki központtá tette, ahol a hívek megerősítésre és vigaszra találtak. A monostorban szigorú aszketikus élet volt, amit nem csak megkövetelt, de ő maga is betartott. A Jézus-imát soha nem hagyta el. Húsz évig élt itt.

1920. November 8-án az Úrhoz költözött. Amikor a kórházban előkészítették testét a temetésre, levetették róla az inget és a szomszédos ágyra helyezték, amelyen egy teljesen lebénult ember feküdt. Amint az ing hozzáért, az felkelt és járnai kez-

dett. A szoba megtelt mennyei illattal.

Temetése után öt hónappal elhatározták, hogy márvány koporsóba helyezik. Sírját felnyitották és testét minden szempontból romlatlanul találták. Ugyanazt a páratlan jó illatot árasztotta, mint halálakor.

Szent Nektáriosz már életében állhatatosan védte a csodák realitását és a bennük való hitet. Mintha csak ezt szeretne volna Isten igazolni a szent halála után. Több százra tehető azoknak a rendkívüli gyógyulásoknak a száma, amelyeket Görögországban, Angliában, Németországban, Ausztráliában, Kanadában, Dél-Afrikában jegyeztek fel az ő közbenjárása révén. Görögországban és a világ más országában súlyos testi-lelki megpróbáltatásokban, gyógyíthatatlan betegségekben szenvedők a XX. század szentjei közül Szent Nektárioszt szólítják, hozzá fordulnak reménységgel. A csodatévő gyógyító, askéta, teológus, filozófus, író és nevelő is volt egy személyben

A szent különleges kapcsolatot ápolt az Istenszüllővel. Ő a szerzője annak az Agni Parthene kezdetű Istenszüllő himnusznak is, amely templomunkban már többször elhangzott a Szent Efrém kórus előadásában. Ehhez hasonló Istenszüllő himnuszt, akathisztoszt is imádkozunk október 1-jén a közösségeinkért végzett virrasztás keretében.

Interjú Gyulay Endre vasmisés püspök atyával (1. rész)

P.Z.: Papszentelése 65 éves évfordulója alkalmával beszélgetek otthonában Gyulay Endre püspök atyával, aki két évet töltött Makón, a szervita kápolnában. Mi volt a legmemorandóbb lelkipásztori élménye, tapasztalata makói évekből?

Gy.E.: Kétszer voltam Makón, újmiséskoromban helyettesítettem az egyik szervita atyát – akkor még voltak – és bent a belvárosban a Csepregi Imre preláthus úr melletti szobában aludtam. Másodszor pedig a kápolnának tempomigazgatója voltam egy ideig. Mezőhegyesről kerültem oda, ahol akkor még egészen szép világ volt: a kommunistáknak a gyöngye ott is virágzott... Én azt hiszem, hogy az a közösség, akik akkor oda jártak, annak a lelkiülete fogott meg, azaz a szervita harmadrend és a templomba járók közösségének a buzgósága. A piaci napok délelőttjein például ott ültem a gyóntatószékben, s akik eladták a cuccukat, bejöttek gyónni. Na, nem pont azt mondták el, hogy hogy csapták be a másikat, de lerakták mindazt, ami a lelkükben volt, úgyhogy ilyenkor három órát is ott üldögéltem... Nagy élmény volt!

P.Z.: Mire emlékszik még szívesen vissza?

Gy.E.: Hétfőnként bevezettem – akkor még nem volt televízió hétfőn –

Gyulay Endre nyugalmazott megyéspüspök vasmisésén a Dómban

egy teológiai, morális témájú előadásorozatot, teológiai továbbképzésnek is lehetne mondani. Nem is tudom, minek nevezem... Mindenesetre a padok tele voltak. Lehetett a végén kérdezni is. Istentől kezdve Jézus élete, stb., szóval sok minden előkerült. Volt rá érdeklődés.

Még egy olyan dolog volt, amire nagy örömmel emlékszem vissza, szintén meglehetősen sokan voltak: első péntek előtti csütörtökön egy közös lelkiismeret-vizsgálat végeztünk. Többnyire egy-egy erényt vettem elő, így „néztünk szét” lelkünkben, s készültünk engesztelni első pénteken Jézus Szívét. Ez is egy olyan dolog volt, amire elég szívesen jöttem. Mindkettő elég sok munkával járt, de hála Istennek, volt is értelme.

P.Z.: Mi volt Makón a legnehezebb akkoriban?

Gy.E.: Nem volt nehéz, mert át lehetett hidalni: kitiltottak a kórházból, nem lehetett beteget látogatni. De ez megoldódott, mert dr. Tóth Aladár mindig a hóna alá vett és ő vitt be az osztályra, úgyhogy nem volt senki, aki szólt volna. Az igazgatónak nem nagyon tetszett, de hát nem tudott ellentmondani. Akkoriban ez volt a divat, tehát írásbeli kérés és engedély kellett. Eleinte megvolt a belépési lehetőségem, aztán eltiltottak, de nem volt akadály, mert túl lehetett rajta lépni.

(Folytatjuk!)

Zoltán atya

Magyar Máltai Szeretetszolgálat

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Makói Csoportjának az idei nyara is eseménydúsán és változatosan telt. A nyarunk a Gyerek nappal kezdődött és a Hagymafesztivállal végződött.

A kettő között számos esemény és program zajlott. Részt vettünk városi programokon. A városrészünk napján (Toldi János képviselő úr meghívására), a Retro fesztiválon és a Hagymafesztiválon is immár hagyományosan. Ezek a rendezvényeken a gyerekek örömeire számos kézművescsoda látott napvilágot.

Megtartottuk immár sokadik nyári táborunkat, amely elég mozgalmasra sikeredett. Az első napokat szokás szerint a József Attila múzeumban töltöttük, majd a kisbuszokat megtöltve felkerestünk számos helyet. Jártunk a Máltai Játsszótereken (Szegeden és Orosházán). Meglátogattuk az ország egykori közepét. Megcsodáltuk a mini Magyarországot és igyekeztünk nem elütni a vízibicikliket a Katalin II. hajó kormányánál a Kőrösön. A táborzárás a szegedi Dínók felkeresésével végződött. No, meg a pizzapartyval. A táborozásba már annyira belejöttünk, hogy nagy örömmel besegítettünk a görög-katolikusok idei táborába is.

Természetesen az rászorulókat sem hagytuk magukra. A nyári osztás ugyan szünetelt, de számos egyéni és önkormányzati megkeresést kaptunk és igyekeztünk erőnkhez mérten segíteni. Tanyagprogramunk szintén folytatódott. Kedves partnerünk a nagylaki önkormányzat. Tőlük kaptunk több alkalommal cukkinet, melyet iskoláknak, közösségeknek és magán-személyeknek osztottunk szét.

Szórvány programunk támogatásával a Maros Táncegyüttes részt vett a most újtárra indított nagyszentmiklósi néptánc találkozón, majd a máriafölde-i búcsúban szeptember első hétvégéjén. Határon túli barátaink meghívására több kötetlen programon is részt vettünk. Ezek közül kiemelném a főzőversenyeket, amelyeken lehetett ismerkedni és jóbarátságokat kötni.

Szórvány programunk támogatásával a Maros Táncegyüttes részt vett a most újtárra indított nagyszentmiklósi néptánc találkozón, majd a máriafölde-i búcsúban szeptember első hétvégéjén. Határon túli barátaink meghívására több kötetlen programon is részt vettünk. Ezek közül kiemelném a főzőversenyeket, amelyeken lehetett ismerkedni és jóbarátságokat kötni.

megerősíteni a határon túliakkal. Nem mellesleg igen szép díjakat is elnyerni, melyben oroszlánrészük volt a Lukács testvéreknek.

Hitéletünket a búcsúkon és a zárandoklatokon erősítettük. Bogárczóban mindkét búcsún ott voltunk. Szent István napján is részt vettünk a szentmisén, ahol nagy örömeinkre az őcsanádi plébános Bene Tamás atya prédikált. Ősszel részt veszünk mindig több búcsún és zárandoklaton. Szeptember 24-én, Őcsanádán a Szt. Gellért búcsún vettünk részt, ahol az új temesvári püspök atya mondta a szentbeszédet és közel ötven paptestvérevel mutatta be a szentmisét. Nagy örömeinkre szolgálta, hogy együtt tudott idén ünnepelni Szent Gellért örökségét követő mindkét püspökség. Október 8-án részt veszünk teveink szerint a magyar hívek zárandoklatán Máriaradnán, majd 15-én, a Szt. Teréz napi búcsún, Nagyszentmiklóson.

Sok tervünk van az őszi és téli időszakra. Folytatjuk a Máltai Estéket a József Attila könyvtárral. Karácsony előtt 3 előadást tervezünk. Ezekből egyikén Nagyfalusi Éva mutatja be könyvét, mely Csaba testvér mellett íródott. Nyomon követhetjük az író, aki egy multinacionális nagyvállalat vezetői pozíciójából csöppent 10 különböző korú fiúgyermek mellé. Mivel szeretjük a zárandoklatokat és az El Camino-t is, így sok szeretettel meghívtuk Kajári Katit, aki hátha bemutat egy-két az út hatására készült kávé-festményt.

A Liget utcai Máltai Ház egyes részeinek felújítását reményeink szerint hamarosan befejezzük. Terveink szerint több program színhelye lesz az őszi és a tél folyamán az egykori villanytelepi épület, melyre sok szeretettel hívjuk és várjuk egyházközségünk tagjait!

Kómár Mátyás csoportvezető

Ha támogatni szeretné önkéntes munkánkat, vagy csatlakozni szeretne hozzánk, az megteheti a Liget utca 3. szám alatt található Máltai Házban. Itt minden hétköznap megtalálhatóak vagyunk 8-15 óra között.

MAKÓ-ÚJVÁROSI HITANOSOK KIRÁNDULÁSA A MAROS-PARTON

KÖVETKEZŐ PROGRAMUNK:

Helyszín: a 240 éves Makói Görögkatolikus Templom (Templom köz.5.)
Időpont: 2018. október 12., péntek 18.00 óra

Betélepés díjtalan, az adományokat templomunk fűtésének bővítésére fordítjuk.

GÖRÖGKATOLIKUS LITURGIKUS REND:

Október 01. hétfő: Az Istenszülő oltalma, templomunk 240 évvel ezelőtti felszentelésének ünnepe. 18.00h Szent Liturgia, majd virrasztás (Rózsafüzér és Akatisztos)

Október 12. péntek: 18.00 óra A Szent Efrém Férfikar és a Lautitia gyermekekórus közös koncertje

Október 14. vasárnap: 10.00 óra Búcsú Szent Liturgia

Vasárnapokon 7.30 órától Utrenyét – Reggeli Istentiszteletet, 8.30 órától Szent Liturgiát végzünk.

Augusztus 20-án, **templomunk búcsúünnepén** 10 órakor kezdődött a szentmise, melyet Bene Tamás őcsanádi plébános mutatott be.

Augusztus 24-én, pénteken 18 órakor volt Bogárczón a Szent Lajos napi

mise.

Augusztus 25-én, szombaton délelőtt 9 órától került sor a **Szent István téri városrész napra**. A színes programok keretében lehetőséget biztosítottunk a templom- és a templomtorony meglátogatására.

Augusztus 26-án, vasárnap 10 órától került sor a **11. csókási találkozóra** a volt tanügyi iskola emlékhelyénél.

A közelmúltban **elhunyt M. Teofila nővér**, aki éveken keresztül a makói nővéreközösség tagja volt. Temetése szeptember 10-én Szeged-Alsóvároson volt. Imádkozzunk érte!

Augusztus 30-án, csütörtökön tartottuk meg a többször elmaradt **kerékpáros keresztúrat** a városban.

Szeptember 1-én, szombaton 17 órától **taizéi imaórát és nyári élménybeszámolót** tartottunk a templomban.

Aznap **templombúcsú volt Bogárczón**. 10 órakor Farkas Éva Erzsébet köszöntője után, Fodor Ilda, Őszi kert című kiállítását megnyitotta Oláh Nóra. 11 órakor az ünnepi szentmisét Jánosi Szabolcs apátfalvi plébános mutatta be.

Buzdítunk mindenkit az **első pénteki nagy kilenced** elvégzésére. Minden pénteken az esti szentmise előtt fél órával **csöndes szentségimádást** végzünk a békéért.

Szeptember 21-én, vasárnap, a 9 órai szentmise keretében került sor az **iskolások megáldására**.

A nov. 9-11-i hétfőgén **zarándoklatot szervezünk San Giovanni Rotondóba**, Szent Pio atya sírjához. Részletek a kihelyezett szórólapokon.

Szeptember 14-e a **Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe**. Hagyományosan ezen a napon a Kálvária kápolnában mutattunk be szentmisét, 18h-kor.

Januártól elindult az **egyházmegyei örökimádás**. Bátorítom a testvéreket, hogy minél gyakrabban vegyenek részt egy-egy szentségimádáson: hétfőnként 18.30-kor a Csanád vezér téri kápolnában, péntekenként 17.30-tól Belvároson.

Szeptember 24-én volt **Szent Gellért püspök és vértanú, egyházmegyénk védőszentjének ünnepe**. Ilyenkor hagyományosan az egykori nagy Csanádi Egyházmegye minden tájáról érkeznek zarándokok Őcsanádra, ahol az ünnepi szentmise délelőtt 10 órakor kezdődött.

Szeptember 30-án, vasárnap az újvárosi 11 órai szentmise keretében és után Tóth János, siklói zarándok tartott **élménybeszámolót csíksomlyói gyalogos újtáiról**.

Október 1-én, hétfőn kezdődik a **Rózsafüzér hónapja**. Aznap 18 órakor a görög katolikus templomban gyűlünk össze szent liturgiára és közös Mária-köszöntésre.

Október 6-án, szombaton déli 12 órakor kezdődik az újvárosi **Kis Szent Teréz nap**. Részletek a plakáton olvashatóak!

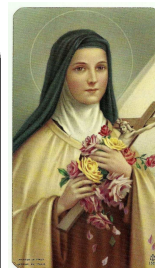
1. Honnan lehet tudni, hogy a bort erősen vizezik? – A pohár felett nem muslicák keringenek, hanem sirályok.

2. Egy ember betelefonál a rendőrségre: -Halló, rendőrség? -Kérem, jöjjenek azonnal a pincémhez, mert betörő issza a boromat! -Hogy hívják? – Nem kérdeztem tőle.

3. Öregember botorkál be a kocsmába. – Adjon egy liter bort! Vöröset, vagy fehéret? – Mindegy! Színvak vagyok.

4. Két sofőr pálinkázik az étteremben. Kamionjaik kint állnak a parkolóban. Meglátja őket egy rendőr, és odaszól nekik: -Hé, maguk mit isznak? – Pertut, válaszolnak a sofőrök. – Akkor jó! Mert ha valami alkohol lenne, most elvinném a jogosítványukat!

5. Két lusta szőlősgazda beszélget a pince előtt. – Fogadj meg egy jótanácsomat: Sose vedd el a pince nyelét, aminek nyelve van! Miért? Így a másik. – Mert azal dolgozni kell!

**KIS SZENT TERÉZ-NAP
MAKÓ-ÚJVÁROSON**
2018. október 6-án 12 órától Szeretettel várunk mindenkit!

Felelős kiadó:

Pálfai Zoltán plébános
Szerkesztés és tördelés:
Szűcs Tamás

Fotó: Szabó Anita,
Mészáros Ildikó

A szerkesztőség címe:

Szent István Király Plébánia
6900 Makó,
Szt. István tér 22/a
www.makobelvaros.hu
plebania.makobelvaros@gmail.com
Tel.: 06-20/464-2637